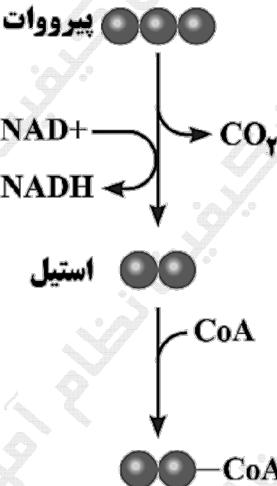

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	<p>درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را بدون ذکر دلیل مشخص کنید.</p> <p>الف) در آخرین آزمایش گریفیت همانند اولین آزمایش ایوری، انتقال صفت صورت گرفت.</p> <p>ب) در هر مولکول دنا (DNA)، فقط یکی از دو رشتہ آن رونویسی می‌شود.</p> <p>ج) اگر دو فرزند یک خانواده، یکی دارای گروه خونی مثبت و دیگری منفی باشد، قطعاً پدر و مادر از نظر صفت Rh دارای ژن نمود ناخالص هستند.</p> <p>د) تغییر ماندگار در نوکلئوتیدهای اسیدهای نوکلئیک را جهش می‌نامند.</p> <p>ه) مولکول پیرووات در فرایند تخمیر لاکتیک همانند اتانال در تخمیر الکلی کاهش می‌یابد.</p> <p>و) طیف جذبی نور مرئی کاروتینوئیدها کمتر از کلروفیل‌ها است.</p> <p>ز) پلاسمین از تشکیل لخته در سرخرگ‌های شش، مغز و ماهیچه قلب جلوگیری می‌کند.</p> <p>ح) وارسی نوزادان توسط موش مادر، باعث بیان ژن B در یاخته‌های بدن مادر می‌شود.</p>	۲
۲	<p>در هر یک از عبارت‌های زیر جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) نام عمومی برای آنزیم‌هایی که با دلمه کردن پروتئین شیر، آن را به پنیر تبدیل می‌نمایند، است.</p> <p>ب) در فرایند ترجمه، اولین پادرمزهای (آنتی‌کدونی) که در جایگاه P رنان قرار می‌گیرد، دارای توالی است.</p> <p>ج) در رابطه بین دگرهای ، تعداد انواع رخ نمود کمتر از ژن نمود است.</p> <p>د) در ساخت اینترفرون به کمک فرایند مهندسی پروتئین، جهش جانشینی از نوع انجام شده است.</p> <p>ه) ترکیب نوکلئوتیددار که فقط در چرخه کربس ساخته می‌شود، است.</p> <p>و) مولکول CO₂ حاصل از فرایند تنفس نوری، در اندامک آزاد می‌شود.</p> <p>ز) کوتاه کردن مسیر تحلیل داده‌ها، برای تولید واکسن علیه بیماری کرونا با استفاده از علم امکان‌پذیر شد.</p> <p>ح) جوجه‌ها رفتارهای اساسی مانند جست‌وجوی غذا را در نتیجه نوعی یادگیری به نام از مادر می‌آموزنند.</p>	۲
۳	<p>برای کامل کردن هر یک از عبارت‌های زیر، از بین کلمات داخل پرانتز، کلمه مناسب را انتخاب کنید.</p> <p>الف) در گیاه پنبه مقاوم به آفت، تعداد جایگاه آغاز هماندسازی در فامتن، (ثابت - متغیر) است.</p> <p>ب) تنوع آنزیم رنابسپاراز در (استرپتوکوکوس نوموبیا - اوگلنا) بیشتر است.</p> <p>ج) در نمودار توزیع فراوانی رخندهای رنگ نوعی ذرت، نزدیک‌ترین رخنmod به رنگ قرمز، قطعاً دارای (یک - دو) جایگاه ژنی ناخالص می‌باشد.</p> <p>د) در فرایند چلیپایی شدن یا کراسینگ اور، اگر قطعات مبادله شده حاوی دگرهای (متفاوتی - یکسانی) باشند، ترکیب جدیدی از دگرهای در فامینک‌های غیرخواهri به وجود نمی‌آید.</p> <p>ه) در فرایند قندکافت یا گلیکولیز، مولکول (گلوكز - فروکتوز فسفاته) دارای سطح انرژی بالاتری است.</p> <p>و) زنجیره انتقال الکترون در غشای تیلاکوئید بین فتوسیستم ۱ و NADP⁺، به سمت (فضای درون تیلاکوئید - بستر) قرار دارد.</p> <p>ز) در بررسی خون فرد برای تشخیص ایدز در مراحل اولیه، علاوه بر دنای یاخته‌های بدن، احتمال مشاهده (رنای ساخته شده از دنای - دنای ساخته شده از رنای) ویروس نیز وجود دارد.</p> <p>ح) جانوران نگهبان، (همانند - برخلاف) زنborهای عسل کارگر، رفتار دگرخواهی دارند.</p>	۲

سوالات آزمون نهایی درس: زیست‌شناسی (۳)				
ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	تعداد صفحه:	ساعت شروع:
۱	۰.۷۵	<p>درکاره "پروتئین‌ها" به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) در تشکیل پیوند پیتیدی، گروه هیدروکسیل (OH) به کار رفته در تولید آب، از کدام گروه متصل به کرین مرکزی آزاد می‌شود؟</p> <p>ب) در یک بیماری فرضی، چنانچه یکی از آمینواسیدهای به کار رفته در ساختار میوگلوبین تغییر کند، کدام ساختار این پروتئین قطعاً تغییر یافته است؟</p> <p>ج) چرا تغذیه از برنج آلوده به آرسنیک، می‌تواند باعث مرگ جانداران مصرف کننده شود؟</p>	۸	۷:۳۰ صبح
۲	۰.۵	<p>با توجه به فرایند رونویسی، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) در کدام مرحله از این فرایند، تشکیل پیوند هیدروژنی بین دو رشته دنا مشاهده نمی‌شود؟</p> <p>ب) در کدام بخش از یاخته غلاف آوندی ذرت، امکان مشاهده رنای پیک بالغ و نابالغ وجود دارد؟</p>	۷	۱۴۰۳/۰۳/۱۷
۳	۰.۲۵	<p>شکل زیر طرح ساده‌ای از رناتنهایی (ریبوزوم‌هایی) است که چند رنای در حال رونویسی را ترجمه می‌کنند. با توجه به شکل، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) کدام شماره (۱ یا ۲) موقعیت قرارگیری راهانداز را نشان می‌دهد؟</p> <p>ب) رناتنی که زودتر فرایند ترجمه را آغاز نموده است با چه حرفی (A یا B) نشان داده شده است؟</p> <p>ج) این فرایند در کدام بخش از یاخته‌های بدن انسان قابل مشاهده است؟</p>	۹	۱۴۰۳ از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرداد
۴	۰.۵	<p>در مورد "تنظیم بیان ژن" به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) شیوه عملکرد عوامل رونویسی به پروتئین فعلی کننده شباهت دارد یا پروتئین مهار کننده؟</p> <p>ب) در کدام نوع تنظیم بیان ژن در پروکاریوت‌ها، مولکول قند به شناسایی راهانداز توسط رنابسیاراز (RNA پلی‌مراز) کمک می‌کند؟</p>	۹	۱۰۰ دقیقه
۵	۰.۵	<p>دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرداد</p> <p>azmoon.medu.ir</p>	۵	۱۴۰۳/۰۳/۱۷

ردیف	نامه	دروازه‌های دوام متوسطه - دوازدهم	تاریخ آزمون:	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه:	رشته:	ساعت شروع:	به نام خدا
۱۰	۰.۷۵	در مورد "انتقال اطلاعات در نسل‌ها"، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.	الف) پیش از آزمایشات مندل، اگر مردی بلندقد با زنی کوتاه‌قد ازدواج می‌نمود، چه تصوری برای اندازه قد فرزندان این خانواده وجود داشت؟	۱۰	۰.۷۵	دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرد داد ۱۴۰۳ azmoon.medu.ir	۷:۳۰ صبح	ساعت شروع:
۱۱	۱	از ازدواج مردی سالم با گروه خونی A و زنی سالم با گروه خونی B، فرزندی با ژن نمود خالص از نظر گروه خونی و مبتلا به بیماری هموفیلی متولد شده است.	الف) ژن نمود (ژنوتیپ) مادر از نظر بیماری هموفیلی را بنویسید.	۱۱				
۱۲	۰.۵	در مورد عواملی که جمعیت را از تعادل ژنی خارج می‌کنند، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.	الف) عاملی که باعث کاهش گوناگونی و افزایش سازگاری با محیط می‌شود، چیست؟	۱۲				
۱۳	۰.۵	در تولیدمثل جنسی، چه عاملی تعیین می‌کند هر گامت کدام‌یک از فامتن‌ها را به نسل بعد منتقل کند؟	ب) عاملی که می‌تواند در شرایطی، خزانه ژنی دو جمعیت را به هم شبیه سازد، چیست؟					
۱۴	۰.۷۵	در مورد "تغییر در گونه‌ها" به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.	الف) در مقایسه گونه‌های شیرکوهی و کوسه در تراز ژنگان، دنای کدام گونه شباهت بیشتری با دنای دلفین دارد؟	۱۴				
۱۵	۰.۵	با توجه به شکل، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.	الف) محل انجام این واکنش در کدام بخش از راکیزه (میتوکندری) است؟					
			ب) عدد اکسایش اتم کربن در بنیان استیل نسبت به پیرووات کاهش یافته است یا افزایش؟					

سوالات آزمون نهایی درس: زیست شناسی (۳)			
ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	ردیف
۱۶	۰.۷۵	<p>شکل زیر، زنجیره انتقال الکترون را در راکیزه نشان می‌دهد. با توجه به شکل، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) کدام پروتئین یا پروتئین‌های غشایی، دریافت کننده الکترون‌های پر انرژی هر دو نوع ناقل الکtron هستند؟ (ذکر شماره)</p> <p>ب) کدام پروتئین یا پروتئین‌های غشایی توسط سیانید می‌تواند مهار شود؟ (ذکر شماره)</p>	۰.۷۵
۱۷	۰.۵	چرا مصرف الکل و افزایش سرعت تشکیل رادیکال‌های آزاد، سبب مرگ یاخته‌های کبدی می‌شود؟	۱۷
۱۸	۱.۲۵	<p>در مورد "واکنش‌های فتوستنتزی" به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) چه تفاوتی بین سرنوشت الکترون‌های برانگیخته در رنگیزه‌های آتنن‌های گیرنده نور و مرکز واکنش وجود دارد؟</p> <p>ب) قندهای سه کربنی ساخته شده در چرخه کالوین برای بازسازی قند شروع کننده چرخه، ابتدا به چه مولکولی تبدیل می‌شوند؟</p> <p>ج) اولین مولکول ایجاد شده در چرخه کالوین، چند کربن دارد؟</p> <p>د) برای تبدیل اسید سه کربنی به قندهای سه کربنی، کدام ناقل الکtron مصرف می‌شود؟</p>	۱.۲۵
۱۹	۰.۵	<p>با توجه به هر یک از عبارت‌های زیر، نوع گیاه را مشخص کنید. (CAM، C₄ و C₃)</p> <p>الف) در این گیاهان، pH عصارة برگ در آغاز روشنایی نسبت به آغاز تاریکی، اسیدی‌تر است.</p> <p>ب) در یاخته‌های میانبرگ این گیاهان، آنزیمی وجود دارد که به طور اختصاصی با CO₂ عمل می‌کند.</p>	۰.۵
۲۰	۰.۵	<p>با توجه به توالی‌های مشخص شده، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p style="text-align: center;"> (۱) TCGGGA AGCCCT (۲) CTTAAG GAATTC (۳) TTCTGAA AAGCTT </p> <p>الف) کدام توالی نمی‌تواند جایگاه تشخیص آنزیم محسوب شود؟ (ذکر شماره)</p> <p>ب) از بین جایگاه‌های تشخیص آنزیم داده شده، با فرض این که آنزیم‌های پرش‌دهنده، پیوند بین C و T را شکسته باشند، کدام جایگاه، انتهای چسبنده بلندتری را ایجاد کرده است؟ (ذکر شماره)</p>	۰.۵

سوالات آزمون نهایی درس: زیست‌شناسی (۳)															
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره													
۲۱	<p>در مورد "زیست‌فناوری" به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) در کدام دوره زیست‌فناوری، تولید مولکول‌های کاهش دهنده انرژی فعال‌سازی واکنش‌های بدن، ممکن شد؟</p> <p>ب) وجود چه ژنی در دیسک (پلازمید) سبب می‌شود تا از آن به عنوان یک ناقل همسانه‌سازی مناسب در مهندسی ژنتیک استفاده شود؟</p> <p>ج) در ژن درمانی، قبل از استفاده از ویروس، چه تغییری در آن ایجاد می‌کنند؟</p> <p>د) در ساخت انسولین به روش مهندسی ژنتیک طی سال‌های اخیر، ژن مربوط به کدام زنجیره به باکتری منتقل نمی‌شود؟</p> <p>ه) در مرحله بلاستولا، کدام یاخته‌ها می‌توانند به انواع یاخته‌های بدن جینی متمایز شوند؟</p>	۱.۲۵													
۲۲	<p>در ستون "الف" جدول زیر، ویژگی برخی از رفتارها بیان شده است. هر یک از موارد ستون "الف" با یکی از موارد ستون "ب" ارتباط منطقی دارد. آن‌ها را پیدا کنید. (در ستون "ب" یک مورد اضافه است.)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ب</th> <th>الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) پیدا کردن محل دقیق غذا در کوتاه‌ترین زمان</td> <td>الف) خوردن خاک رس</td> </tr> <tr> <td>۲) کاهش سوخت‌وساز جانور</td> <td>ب) تهاجم پرنده صاحب قلمرو</td> </tr> <tr> <td>۳) موازنۀ بین کسب بیشترین انرژی و کمترین خطر</td> <td>ج) پاسخ به دوره‌های خشکسالی</td> </tr> <tr> <td>۴) افزایش امکان جفت‌یابی</td> <td>د) انجام حرکات، هم‌زمان با ایجاد صدای متفاوت</td> </tr> <tr> <td>۵) ختنی‌سازی مواد حاصل از غذاهای گیاهی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ب	الف	۱) پیدا کردن محل دقیق غذا در کوتاه‌ترین زمان	الف) خوردن خاک رس	۲) کاهش سوخت‌وساز جانور	ب) تهاجم پرنده صاحب قلمرو	۳) موازنۀ بین کسب بیشترین انرژی و کمترین خطر	ج) پاسخ به دوره‌های خشکسالی	۴) افزایش امکان جفت‌یابی	د) انجام حرکات، هم‌زمان با ایجاد صدای متفاوت	۵) ختنی‌سازی مواد حاصل از غذاهای گیاهی		۱	
ب	الف														
۱) پیدا کردن محل دقیق غذا در کوتاه‌ترین زمان	الف) خوردن خاک رس														
۲) کاهش سوخت‌وساز جانور	ب) تهاجم پرنده صاحب قلمرو														
۳) موازنۀ بین کسب بیشترین انرژی و کمترین خطر	ج) پاسخ به دوره‌های خشکسالی														
۴) افزایش امکان جفت‌یابی	د) انجام حرکات، هم‌زمان با ایجاد صدای متفاوت														
۵) ختنی‌سازی مواد حاصل از غذاهای گیاهی															
۲۳	چرا تغییر و اصلاح رفتارها از طریق یادگیری، برای بقای جانوران لازم است؟	۰.۵													
۲۴	اگر در این آزمون از آموخته‌های قبلی برای پاسخ دادن به سوالات جدید استفاده شود، چه نوع یادگیری رخ داده است؟	۰.۲۵													

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: زیست شناسی (۳)	رشته: علوم تجربی	ساعت شروع: ۷:۳۰	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترنت داخل و خارج کشور خود دارد ۱۴۰۳/۰۳/۱۷	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir	تعداد صفحه: ۲	
			پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) درست (۰/۲۵) (ص ۳) ج) نادرست (۰/۲۵) (ص ۳۹) ه) درست (۰/۲۵) (ص ۷۴ و ۷۳) ز) نادرست (۰/۲۵) (ص ۹۸)	۲
۲	الف) مایه پنیر (۰/۲۵) (ص ۲۰) ج) بارز و نهفتگی (۰/۲۵) (ص ۴۰) ه) FADH_2 (۰/۲۵) (ص ۶۹) ز) بیوانفورماتیک (۰/۲۵) (ص ۱۰۰)	۲
۳	الف) متغیر (۰/۲۵) (ص ۱۳ و ۱۰۱) ج) یک (۰/۲۵) (ص ۴۵) ه) فروکتوز فسفاته (۰/۲۵) (ص ۶۶) ز) دنای ساخته شده از رنای (۰/۲۵) (ص ۱۰۵)	۲
۴	آدنین یا A (۰/۲۵) (ص ۷ و ۲۳)	۰/۲۵
۵	در میانه (۰/۲۵) و بالای (۰/۲۵) لوله آزمایش (ص ۱۰)	۰/۵
۶	الف) گروه کربوکسیل یا COOH - یا گروه اسیدی (۰/۲۵) (ص ۱۶) ب) ساختار اول (۰/۲۵) (ص ۱۷) ج) به دلیل قرار گرفتن در جایگاه فعال آنزیم می شود. (۰/۲۵) (ص ۱۹)	۱
۷	الف) مرحله آغاز (۰/۲۵) (ص ۲۳)	۰/۵
۸	الف) شماره ۱ (۰/۲۵) (ص ۳۲ و ۲۴) ج) راکیزه (میتوکندری) (به بخش سیتوپلاسم هم نمره تعلق بگیرد) (۰/۲۵) (ص ۳۲ و ۱۳ و ۶۷)	۰/۷۵
۹	الف) فعال کننده (۰/۲۵) (ص ۳۵ و ۳۴)	۰/۵
۱۰	الف) دارای قد متوسط (۰/۲۵) خواهند بود. (ص ۳۷) ب) رژیم غذایی بدون (۰/۲۵) یا کم (۰/۲۵) فنیل آلانین (ص ۴۶)	۰/۷۵
۱۱	الف) $\text{X}^{\text{H}}\text{X}^{\text{h}}$ (۰/۲۵) (ص ۴۳) ب) AO (۰/۲۵) (ص ۴۱) ج) O (۰/۲۵) و AB (۰/۲۵) (۴۱)	۱
۱۲	الف) انتخاب طبیعی (۰/۲۵) (ص ۵۵) ب) شارش ژن (۰/۲۵) (ص ۵۵) (در صورت اشاره به شارش دو سویه نیز نمره تعلق بگیرد.)	۰/۵
۱۳	آرایش چهارتایه‌ها (ترادها) (۰/۲۵) در کاستمان (میوز) ۱ (۰/۲۵) (ص ۵۶)	۰/۵
۱۴	الف) شیر کوهی (۰/۲۵) (ص ۵۸ و ۵۹) ب) ایجاد جدایی تولیدمثلی (۰/۲۵) (ص ۶۰) ج) تقسیم اول کاستمان (میوز ۱) (به تقسیم دوم هم نمره تعلق بگیرد) (۰/۲۵) (ص ۶۱)	۰/۷۵
۱۵	الف) بخش داخلی [یا فضای درونی یا ماتریکس] راکیزه (میتوکندری) (۰/۲۵) (ص ۷۱) ب) افزایش (۰/۲۵) (ص ۸۴ و ۶۸)	۰/۵
۱۶	الف) شماره ۲ و ۳ (۰/۵) (ص ۷۰) ب) شماره ۳ (۰/۲۵) (ص ۷۶ و ۷۰)	۰/۷۵

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: زیست شناسی (۳)	رشته: علوم تجربی	ساعت شروع: ۷:۳۰	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترنت داخل و خارج کشور خود دارد ۱۴۰۳/۰۳/۱۷			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir	تعداد صفحه: ۲		پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۷	رادیکال های آزاد با حمله به دنای راکیزه (۰/۲۵) سبب تخریب راکیزه (۰/۲۵) (ص ۷۵) می شوند.	۰/۵
۱۸	الف) در آنتن های گیرنده نور، الکترون های برانگیخته به مدار خود بر می گردند (۰/۲۵) و در مرکز واکنش، از رنگیزه خارج و به وسیله رنگیزه یا مولکولی دیگر گرفته می شوند. (در مورد مرکز واکنش ذکر یکی از موارد کافی است). ب) ریبولوز فسفات یا قند پنج کربنی یک فسفاته (۰/۲۵) (ص ۸۴) ج) شش کربن (۰/۲۵) (مولکول شش کربنی ناپایدار) (ص ۸۴) د) NADPH (۰/۲۵) (ص ۸۴)	۱/۲۵
۱۹	الف) گیاه CAM (۰/۲۵) (ص ۸۸) ب) گیاه C _۴ (به گیاه CAM هم نمره تعلق بگیرد) (۰/۲۵) (ص ۸۷)	۰/۵
۲۰	الف) شماره (۱) (۰/۲۵) (ص ۹۴) ب) شماره (۲) (۰/۲۵) (ص ۹۴)	۰/۵
۲۱	الف) کلاسیک (۰/۲۵) (ص ۹۲) ب) ژن مقاومت به پادزیست (آنتم بیوتیک) (۰/۲۵) (ص ۹۴) (ذکر کامل عبارت ضروری است) ج) نتواند تکثیر شود. (۰/۲۵) (ص ۱۰۴) د) زنجیره C (۰/۲۵) (ص ۱۰۲ و ۱۰۳) ه) توده یاخته‌ای درونی (۰/۲۵) (ص ۹۸ و ۱۰۰)	۱/۲۵
۲۲	الف) ۵ (۰/۲۵) (ص ۱۱۸) ج) ۲ (۰/۲۵) (ص ۱۲۰)	۱
۲۳	زیرا محیط جانوران (۰/۲۵) همواره در حال تغییر است. (۰/۲۵) (ص ۱۱۴)	۰/۵
۲۴	حل مسئله (۰/۲۵) (ص ۱۱۲)	۰/۲۵
جمع نمره		۲۰
همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد در خور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است، خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند.		
با سپاس از مساعدت همکاران بزرگوار		